

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА «СУЧАСНІ ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОБЛЕМИ»

1. Мета: дослідження загальних і специфічних закономірностей відтворення населення у суспільно-історичній зумовленості цього процесу рушійні сили цього процесу, головні принципи формування різних типів відтворення населення, а також сформувані знання про розвиток і динаміку народонаселення, навчити аналізувати сучасні демографічні процеси у світі та в Україні.

Сучасний рівень розвитку науково-технічного прогресу зумовив вирішальну роль «людського фактора» в перспективах світової цивілізації, що призвело до «соціалізації» економіки, необхідності враховувати вплив людського фактора на всі сфери життя суспільства. У зв'язку з цим важливого значення набувають знання про населення. Актуальність таких знань посилюється необхідністю професійно аналізувати й оцінювати демографічну інформацію, яка нині широко публікується.

2. Компетентності, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність розробляти та управляти проектами; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності: розкриття основних понять, законів та закономірностей процесів відтворення населення та особливостей демографічної політики в світі та Україні.

Формування вищезазначених компетентностей сприятиме ефективному функціонуванню майбутніх фахівців у розмаїтті навчального та професійного середовища, мобільності і конкурентоспроможності на ринку праці.

3. Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Лекції

- Тема 1. Предмет, завдання і методологічна основа демографії
- Тема 2. Історія виникнення і розвитку демографії як науки
- Тема 3. Народжуваність як визначальна демографічна категорія
- Тема 4. Шлюб та сім'я
- Тема 5. Тривалість життя і смертність як демографічні категорії
- Тема 6. Міграції населення
- Тема 7. Процеси і проблеми урбанізації
- Тема 8. Сучасні демографічні тенденції у світі
- Тема 9. Сучасні демографічні проблеми України
- Тема 10. Демографічна політика

Практичні

- Тема 1. Загальна теорія народонаселення – теоретична основа демографії
- Тема 2. Історія виникнення і розвитку демографії як науки
- Тема 3. Демографічний аналіз
- Тема 4. Демографічне прогнозування
- Тема 5. Сім'я як об'єкт демографії
- Тема 6. Методика розрахунку індексу розвитку людського потенціалу
- Тема 7. Міграція населення
- Тема 8. Сучасні демографічні тенденції у світі
- Тема 9. Сучасні демографічні проблеми України
- Тема 10. Демографічна політика

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредити ЄКТС, 120 годин, у тому числі 40 аудиторних годин (20 лекційних, 20 практичних годин), 80 годин самостійної та індивідуальної роботи.

5. Форма підсумкового контролю: **екзамен.**

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання цієї навчальної дисципліни: Придеткевич С.С. – кандидат географічних наук; Матуз О.В. – асистент.

7. Перелік основної літератури:

1. Гудзеляк І. Географія населення: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 232 с.
2. Григор'єва С. В. Основи демографії. Текст лекцій. – Харків НТУ „ХПІ” 2010. – 77 с.
3. Дорошенко Л. С. Демографія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2005. – 112 с.: іл. — Бібліогр.: с. 108–110.
4. Махорін Г.Л. Основи демографії. Курс лекцій / Житомир: Вид-во “Волинь”, 2009. – 96 с., таб. 27, рис. 8.
5. Мельник І. Г. Основи демографії: навч.-метод. посіб. / Мельник І. Г.; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 127 с.
6. Муромцева Ю.І. Демографія: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. – 300 с.
7. Стадник О. Г. Географія населення з основами демографії — Х.: Вид. група «Основа», 2009. — 112 с.: іл., табл. — (Серія «Бібліотека журналу “Географія”», Вип. 8 (68))
8. Харламов М.І. Основи демографії: курс лекцій / М.І. Харламов. – Х.: НУЦЗУ, 2015. – 68 с.